

Centerpartiets förslag till budget för år 2008

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING	4
Ett modernare Stockholm med företagande och miljö i världsklass	4
Fler jobb och företag i Stockholm	5
Företagande minskar utanförskapet i ytterstaden	5
Stockholm ska vara en miljöstad i världsklass	7
Partikelproblemet måste tas på allvar	7
Grönområden och miljövänligt byggande – Stockholms styrka	8
Återvinning – Stockholm måste komma in i matchen!	9
Centerpartiet älskar bilar men hatar utsläpp	10
Ny spännande kollektivtrafik	11
En modernare syn på stadsbyggnadsfrågor – från bevarande till utveckling	11
Skyskrapor och spektakulär arkitektur	12
Hållbar stadsutveckling	12
Valfrihet i förskolan	13
En hållbar skola	13
Äldre vill också välja	16
En mångkulturell och mångfacetterad stad	16
Ett tryggt Stockholm	18
Budgetens finansiering	18
Skatter och begravningsavgift	19
KOMMUNFULLMÄKTIGE M.M.	20
Revisorskollegiet	21
Valnämnden	21
Servicenämnden	21

(c):2

STADSDELSNÄMNDERNA	21
FACKNÄMNDERNA	22
Brand- och räddningsnämnden	22
Exploateringsnämnden	22
Fastighetsnämnden	22
Idrottsnämnden	23
Kulturnämnden: kulturförvaltningen	23
Kulturnämnden: stadsarkivet	23
Kyrkogårdsnämnden	24
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	24
Socialtjänstnämnden	24
Stadsbyggnadsnämnden: stadsbyggnadskontoret och utrednings- och statistikkontoret	25
Stadsbyggnadsnämnden: utrednings- och statistikkontoret	25
Trafik- och renhållningsnämnden; trafik och gatuverksamhet	25
Trafik- och renhållningsnämnden; renhållningsverksamhet	25
Utbildningsnämnden	26
Äldrenämnden	26
Överförmyndarnämnden	26
Finansförvaltning och finansrörelse	26
Central medelsreserv	27
BOLAG I STOCKHOLMS STAD	27
Koncernen Stockholms stadshus AB	27
Bostadsbolagen	27
Svenska Bostäder AB	27
AB Familjebostäder	27
AB Stockholmshem	27

Micasa Fastigheter i Stockholm AB	28
Stockholms stads Bostadsförmedling AB	28
Centrumkompaniet i Stockholm AB	28
Skolfastigheter i Stockholm AB	28
Stockholm Vatten AB	28
Stockholms Hamn AB	28
AB Stokab	29
Stockholms Stads Parkerings AB	29
Stockholms Stadsteater AB	29
Stockholm Globe Arena Fastigheter AB	29
S:t Eriks Försäkrings AB	29
Stockholm Business Region AB	29
S:t Erik Markutveckling AB	30
ÖVRIGA BOLAG	30
AB Fortum Värme Holding samägt med Stockholms Stad	30
Mässfastigheter i Stockholm AB	30

CENTERPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET FÖR ÅR 2008

INLEDNING

Ett modernare Stockholm med företagande och miljö i världsklass

Centerpartiet har en vision om ett Stockholm som är modernt, tolerant och grönt. I vår vision fyller företagaren en viktig funktion som både motor, bränsle och olja. Det är företagen som driver förskolor, skolor och äldreboenden. Det är också företagen som löser miljöproblem genom teknik och innovationer.

Valfriheten, att flytta makten till köksbordet, ligger i linje med Centerpartiets liberala och frihetliga värderingar. Sänkt skatt är också ett sätt att flytta makt från Stadshuset till stockholmarnas köksbord. Själva principen om sänkt skatt är viktig. Därför föreslår Centerpartiet att Stockholm sänker skatten med ytterligare 10 öre jämfört med majoritetens förslag. Vänsterpartiernas retorik går ut på att "en tioöring här eller där inte gör så mycket i plånboken". Det är fel. Skillnaden är om 166 miljoner av stockholmarnas pengar ska spenderas av det offentliga eller av dem själva!

Stockholm måste bli bättre på att våga förändras i sitt utseende, bli bättre på att säga Ja. Centerpartiet föreslår att staden tillsätter ett "Råd för Stockholms förnyelse" som motvikt till Skönhetsrådet. Vi vill också att staden gör på samma sätt som London gjorde 2002 och utreder hur skyskrapor kan arbetas in i stadsbilden, hur de kan bidra till stadens ekonomiska utveckling och hur spektakulär bebyggelse kan hjälpa till att marknadsföra Stockholm som "The Capital of Scandinavia".

Centerpartiet är det borgerliga miljöalternativet. Samtidigt som vi stödjer majoritetens satsningar på klimateffektivisering, miljövänliga stadsdelar och miljöbilar – anser vi att Miljöförvaltningen inte ska spara mer än andra nämndsområden. Vi vill också se en inventering av stadens fastigheter i syfte att hitta ytor där man kan använda solens energi. Centerpartiet vill också se konkreta förslag för att ta hand om problemet med de livsfarliga partiklarna i stadsluften, den största lokala miljöfrågan i Stockholm just nu.

Stockholms framtida tillväxt står och faller med hur vi behandlar och tar tillvara kreativiteten hos människor i de invandrartäta områdena. Centerpartiet föreslår en satsning på företagare i dessa områden, genom inrättande av "Företagare Direkt"-kontor i samarbete med Nyföretagarcentrum och kreditgivare som Almi. Vi ställer oss bakom huvuddragen i det s.k. Järvalyftet och anser i likhet med majoriteten att det är ett viktigt steg att få större variation i boendeformer, att fler ska kunna äga sin bostad. Centerpartiet vill också understryka Järvafältets betydelse som aktivitetsfält och föreslår att det utomhusbad som alltför länge diskuterats, ska bli verklighet.

Tolerans är ett viktigt inslag i Centerpartiets vision för Stockholm. Det handlar om tolerans gentemot varandra, kulturer, nöjesliv, religioner, spektakulära byggnader och sexuella läggningar. Stockholm har en unik möjlighet att mani-

festera denna tolerans under Europride 2008, därför föreslår vi en extra satsning på marknadsföring av detta evenemang.

Fler jobb och företag i Stockholm

Att Sverige och Stockholms stad tar jobbfrågan på största allvar är av avgörande betydelse för såväl Stockholms som hela Sveriges utveckling och välbefinnande. Det är därför viktigt att vi i Stockholm storsatsar på att stimulera företagande och nya jobb. Det måste alltid löna sig att arbeta. I Stockholm bor många driftiga entreprenörer och här finns många spännande företag i framkanten av utvecklingen.

Stockholm har under det senaste året förbättrat sitt företagsklimat och ligger nu på plats 94 i rankingen över företagsvänliga kommuner (2007). Fortfarande ligger Göteborg och Malmö före. Centerpartiet anser att Stockholm ska vara den bästa storstaden och bland de tio bästa kommunerna i riket. Vi vill se Stockholms näringsliv utvecklas till att bli Sveriges ledande näringsliv.

På nationell nivå arbetar Centerpartiet för en ny näringspolitik som sänker skatter och minskar regelkrånglet för framför allt de små och medelstora företagen. Vi arbetar även för en ”grön industripolitik” där Sverige ska bli världsledande på miljövänliga tjänster och produkter. Genom att avskaffa stopplagar som står i vägen för entreprenörskapet i välfärdssektorn vill vi ge Sverige förutsättningar att utveckla välfärdslösningarna och bli en exportör av moderna välfärdstjänster.

Vi anser att tillväxten ska vara miljömässigt hållbar. Denna aspekt är viktig inte minst med tanke på den snabba utvecklingen inom miljö- och klimatfrågorna lokalt, nationellt och globalt. Det är viktigt att Stockholm som huvudstad och tillväxtmotor tar på sig ledartröjan och sätter ambitiösa mål när det gäller miljön.

På kommunal nivå vill vi upprätta en kommunal servicegaranti när det gäller den kommunala förvaltningens stöd till företagare. Regler och tidsgränser ska utformas på ett sådant sätt att byråkratin för företagare minimeras. Staden skall genom dialog med näringslivet aktivt arbeta med att förändra, förenkla och även förklara gällande regelverk. Genom att i sin myndighetsroll även försöka se gällande regelverk ur företagarens perspektiv kan stadens tjänstemän aktivt bidra till att skapa ett bättre företagsklimat i Stockholm.

Företagande minskar utanförskapet i ytterstaden

Stockholm är en stad med invånare med ursprung i alla kulturer, världsdelar och religioner. Det är en fantastisk tillgång för ett modernt företagande. Centerpartiet ser de nya svenskarnas företagande som en viktig faktor för tillväxt, ekonomisk förnyelse, nya jobb och minskat utanförskap.

Centerpartiet föreslår att staden tar initiativ till ett ”Företagare Direkt”-koncept där man samlar all kompetens under ett och samma tak för att hjälpa fler Stockholmare att starta småföretag. Enligt en rapport från Nutek (september 2007) startas vart sjunde företag av utlandsfödda medborgare, oftast i stor-

stadsområdena. I samma rapport fastslås att dessa företagare är mer positiva till att låta det egna företaget växa och till att anställa fler jämfört med svenskfödda företagare. Samtidigt upplever de utlandsfödda företagarna att hindren är fler, inte minst när det handlar om möjligheten att få lån.

Staden skulle kunna placera ett antal "Företagare Direkt"-kontor i stadsdelar med många invandrade svenskar. Genom representation från finansörer som Almi och möjligen banker kan man hjälpa till att förmedla mikrolån som ofta efterfrågas för att komma igång. Stadens planer på "one-stop-shops" kan också inrymmas i dessa kontor, liksom exempelvis Nyföretagarcentrum. Poängen är att man får allt på samma ställe, på företagarnas hemmaplan och med anpassad kompetens för området och den lokala marknaden. Det finns en uppsjö olika instrument, både statliga och kommunala, för olika typer av forsknings- och spjutspetsföretag, men det finns ingen enhet som tar hand om de som bara vill starta en frisörsalong, en restaurang eller en närbutik – och ger en samlad hjälp och vägledning under samma tak. Det lokala småskaliga företagandet är inte minst viktigt för att skapa fler möjligheter till egenförsörjning och minskat utanförskap.

I budgetpropositionen för 2008 har regeringen avsatt 20 miljoner kronor för att främja företagande bland personer med utländsk bakgrund samt 20 miljoner kronor för att finansiera ett försök med Nystartcentrum, som ska inrättas i kommuner och stadsdelar där utanförskapet är särskilt stort. Centerpartiets föreslagna satsning har således redan nu extern delfinansiering.

Centerpartiet anser också att staden med Londons *Dragon Awards* som förebild skulle kunna uppmärksamma goda insatser. Det handlar om att premiera företag som genom sin verksamhet bidrar till bättre möjligheter i staden, till exempel inom utbildning, miljö, ekonomi, integration med mera.

Den sociala infrastrukturen är även avgörande för möjligheterna till jobb och företagande. Lokala dagis med flexibla öppettider är både en affärsmöjlighet för dem som driver verksamheten och en nödvändighet för att ge möjligheter till arbete utanför hemmet. Skolor av god kvalitet ger förutsättningar för såväl vidare studier som lärlingsutbildningar och arbetspraktik. En lokal, småskalig och högkvalitativ åldringsvård ger både möjlighet för engagerad vårdpersonal att få driva egen verksamhet och en ökad möjlighet för arbetande familjer att ändå kunna behålla en god kontakt med åldrande släktingar.

Några konkreta åtgärder som kan genomföras på kort sikt för att gynna företagande och minska utanförskapet är att stadsdelsnämnderna undersöker möjligheterna att utfärda fler torghandeltillstånd då intresset är mycket stort. Vidare bör alla kommunala förvaltningar se över möjligheterna att öronmärka ett visst antal tjänster till funktionshindrade. Centerpartiet önskar även inleda ett försök med aidentifierade ansökningshandlingar för att på detta sätt säkerställa ett rättvisare urval när det gäller tjänster inom offentlig sektor. Om detta försök fungerar väl borde ett system med aidentifierade ansökningshandlingar kunna användas inom hela den svenska statsförvaltningen.

Stockholm ska vara en miljöstad i världsklass

Centerpartiet anser att det finns ett gemensamt ansvar för politiker, offentlig verksamhet, företag och privatpersoner att verka för en god stadsmiljö med mindre nedskräpning, bättre långsiktigt miljötankande och ökad miljöhänsyn i vardagen.

På samma sätt som regeringens mål är att Sverige skall vara en ledande förebild för ett modernt samhälle som är miljöanpassat och byggt på hållbara resurser och där en tillväxtvänlig politik kan bedrivas i samklang med jordens klimatvillkor, anser Centerpartiet att Stockholm ska ta täten i arbetet med att uppnå dessa mål. Vi anser att ekonomisk tillväxt bidrar till att skapa förutsättningar för en effektiv politik mot klimatförändringarna.

Miljövänsterns ingång i miljöfrågorna präglas av stora offentliga projekt, förbudspolitik och en misstro mot såväl individer som företag. Centerpartiet vill tvärs emot detta ha en miljöpolitik som bygger på frihet och marknadsekonomi, en politik som utgår från stockholmarnas behov, värderingar och prioriteringar. Vi anser därför att det är viktigt att stockholmarna har god tillgång till information om miljöproblem och hur exempelvis skolor, förskolor och äldreboende har valt att profilera sig i miljöfrågor. På detta sätt kan valfriheten och medborgarnas egna beslut påverka miljön i rätt riktning.

Miljöpolitiken ska inte hindra människor från att bo och verka i Stockholmsregionen. Tvärtom ska den skapa förutsättningar för livskvalitet och göra det lönsamt att bidra till en god miljö. När det till exempel gäller biltrafiken så är många beroende av bil, men det ska alltid finnas attraktiva alternativ till att ta bilen. Centerpartiet anser att Stockholm ska ha höga ambitioner när det gäller att göra det fördelaktigt att äga och köra miljöbilar, främst bilar som drivs med förnybara drivmedel.

Centerpartiet stödjer sedan tidigare målet om att stadens bilpark ska bestå av miljöbilar senast 2010. Vi ser också fram emot fler konkreta resultat när det gäller stadens ambition att verka för fler stationer för alternativa fordonsbränslen. Staden ska enligt vårt menande fortsätta att arbeta aktivt med förslag kring miljöbilar, till exempel när det handlar om fri boendeparkering för miljöbilar.

Partikelproblemet måste tas på allvar

Den mest akuta miljöfrågan i Stockholm är just nu frågan om inandningsbara partiklar (PM10). Dessa partiklar kan leda till nedsatt lungfunktion hos barn och hjärt- kärlsjukdomar hos vuxna. Partiklarna kommer från fordon och från gatorna när dubbdäck används. De sprids och uppnår livsfarliga nivåer under dagar på våren då det är vackert väder. Under denna period bryter staden mot miljö kvalitetsnormerna som fastslagits av EU. En kartläggning visar att 34 procent av invånarna i Stockholms kommun har höga eller mycket höga halter farliga partiklar i sin hemmiljö. Samma kartläggning visar luftkvaliteten vid förskolor och skolor. Det finns exempel där barn utsätts för alltför höga halter dagligen.

Centerpartiet har föreslagit att staden ska ta sitt ansvar och göra fysiska mätningar av partikelhalterna vid utsatta lekparker, förskolor och skolor. Staden har kompetensen att göra detta och vår budget medger att så sker. Många oroliga föräldrar undrar hur utsatta de egna barnen är på dagarna och de har rätt att få veta.

Partikelproblemen måste tas på större allvar. Centerpartiet anser att staden ska arbeta med regeringen och Vägverket om att införa ekonomiska styrmedel för att minska användningen av dubbdäck. Andra åtgärder staden bör vidta är att överdäcka vägar, använda sand och beläggningar som alstrar färre partiklar och se över hastighetsgränserna vid utsatta områden. Spolning av gator är mindre lämpligt eftersom vattnet fryser när partikelproblematiken är som värst.

Dammbindning är värt att prova mer även om effekten är snabbt övergående.

Staden har många egna bilar ute på gatorna. Centerpartiet anser att staden ska ha som mål att den egna bilparken är dubbdäcksfri senast år 2010. Vinterväglaget i Stockholm medger att man använder andra typer av vinterdäck.

Grönområden och miljövänligt byggande – Stockholms styrka

Centerpartiet är positivt till majoritetens klimatsatsning på egna fastigheter. Vi föreslår att man lägger till ett uppdrag om att inventera fastighetsbeståndet för att hitta ytor som är lämpliga för att ta tillvara solkraft. På så sätt kan man öka energieffektiviseringen ytterligare och sätta exempel som en klimatstad i världsklass.

När Stockholms stadsbild förnyas med nya spännande byggnader är det viktigt att dessa byggs miljövänligt och görs energisnåla. Runt om i världen utvecklas så kallade ”ekoskyskrapor” med avancerade tekniska system för energiproduktion, energibesparing och energiåtervinning. Levande material är en del av byggnaden och man arbetar med vertikala trädgårdar och grönt för att skapa förutsättningar för hög livskvalitet.

Den täta staden är miljövänlig. När man använder markytan effektivt spar man naturresurser. Det blir även möjligt att använda befintlig kollektivtrafik på ett långt mer effektivt sätt än idag. Genom att bygga högt vid kollektivtrafikens knutpunkter minskas antalet byten och därmed restiden. Man ger också förutsättningar för att spara och utveckla värdefulla grönområden i stadens centrala delar.

Stockholms nationalstadspark är ett unikt sammanhållet natur- och kulturområde i innerstadens omedelbara närhet. Hagaparken, Frescati, Lill-Jansskogen, Gärdet och Södra Djurgården tillhör stockholmarnas allra mest älskade platser för rekreation, evenemang, fest och möten. Nationalstadsparken är skyddad enligt lag och det är viktigt att skyddet består och efterlevs. Dessa unika centrala grönytor är för Stockholm vad Central Park är för New York – men med långt större natur- och kulturvärden som fungerar likt en magnet för turism, företag och människor som söker livskvalitet. Nationalstadsparken ligger bakom att Stockholm nyligen av tidskriften Reader's Digest utsågs till ”The world's greenest, most livable city”. Därför måste den vårdas. Det gör vi bäst

genom att inte bygga Österleden rakt genom den eller genom att inte låta den naggas i kanten. Däremot kan det finnas värden i att exploatera runt parken så att så många som möjligt ska kunna njuta av den.

Återvinning – Stockholm måste komma in i matchen!

Systemet med producentansvar har haft stora effekter för befolkningens avfallshantering och producenternas ansvar över de produkter de för ut på marknaden. Producentansvaret är dock inte något statiskt utan måste utvecklas och ambitionsnivån måste höjas. Centerpartiet anser att producentansvaret bör utvecklas till att omfatta fler varor.

Samtidigt finns några problem med systemet. Nedskräpning vid återvinningsstationerna är ett av problemen som måste tas på allvar och ett tydligt ansvar måste utkrävas.

De s.k. ”sopsponerna” var helt oacceptabla ur anständighets- och integritets synpunkt och är nu borta. Bättre är att satsa på information om hur man sorterar för att minska felsortering och nedskräpning. Ett system med frivilliga ”återvinningsvärdar” som ser efter stationerna är värt att utveckla.

Staden bör tillsammans med förpackningsindustrins representanter hitta lösningar på det gemensamma problemet med nedskräpade återvinningsstationer. Samtidigt som man ställer krav på ordning och utformning kan staden exempelvis stå till tjänst med papperskorgar i anslutning till stationerna för plastpåsar och annat som ofta förekommer runt dessa platser. Mer kraft måste läggas på att hitta nya platser för återvinningsstationer och att få dessa att smälta in i kvarteren så att de inte sänker värdet på fastigheter och lokaler i närheten.

Det ska vara lätt att vara miljövän. Den fastighetsnära insamlingen är viktig i detta avseende. Det är en fråga både om miljö och om service. Naturvårdsverket har pekat på behovet av ytterligare forskning kring betydelsen av fastighetsnära insamling vilket Centerpartiet instämmer i. Staden bör utreda konsekvenserna av ett system för förpackningsinsamling i villor.

När det gäller renhållningen anser Centerpartiet liksom majoriteten att det är viktigt att hålla rent och snyggt, liksom att bekämpa klotter för ett få tryggare miljöer.

Det är även hög tid att ta rättproblematiken i Stockholm på allvar. I annat fall riskerar Stockholms attraktionskraft att minska drastiskt. Råttorna är redan idag ett allvarligt problem i Stockholm, potentiellt som smittospridare, men också för att de förstör rabatter och väcker obehag hos stadens innevanare. Intrycket av Stockholm, både som hemvist och turistort, försämras av råttornas ökade antal.

Många städer i världen brottas med en rättproblematik och Stockholm har sannolikt mycket att lära från omvärlden. Exempelvis så dammsuger man gator och torg i både Belgien och Frankrike, en metod som skulle vara fullt tekniskt möjlig även här. Stockholm måste ta till helt nya grepp, där förebyggande åt-

gärder sätts i fokus och kompletterar dagens bekämpande åtgärder. Därför anser vi att staden ska ta fram en långsiktig strategi för att specifikt komma till rätta med stadens rådande råttproblematik.

Centerpartiet älskar bilar men hatar utsläpp

Det är viktigt att slå fast att många människor är beroende av bilen i sin vardag. För en liten del finns inga alternativ medan det för andra kan vara följderna av en prioritering; man anser att det är värt kostnaden att köra bil för att i gengäld få mer tid med familjen, komfort, kunna storhandla eller annat. Denna prioritering måste vara upp till var och en att göra. Problemet med dagens biltrafik är i första hand föroreningarna. Trots katalysatorer, partikelfilter, miljöbilar och annat är det fortfarande förenat med livsfara att bo på vissa ställen i Stockholm. Att åtgärda detta måste vara prioriterat i trafikplaneringen.

Det är glädjande att majoritetens budgetförslag tar upp den viktiga frågan om att överdäcka vägar. Centerpartiet ser möjligheterna med exploatering på de ytor som skapas vid överdäckningen, men ser också flera tungt vägande miljöskäl att gräva ner och däcka över gator, vägar och trafikleder runt om i staden. Det viktigaste skälet är möjligheten att separera de farliga luftburna inandningsbara partiklarna från förskolor, skolor och närboende. Ett annat skäl är buller. Trafiksäkerheten får inte heller glömmas i sammanhanget. Centerpartiet vill att staden gör en omfattande inventering över gator och vägar som är lämpliga att överdäcka, utifrån aspekterna miljö, trafiksäkerhet och ekonomi. Särskilt bör man undersöka om detta är möjligt vid Fridhemsplan.

Centerpartiet är positivt till Förbifart Stockholm, men vi ställer mycket hårda miljökrav när det gäller både byggfasen och den färdiga leden. Största möjliga hänsyn måste tas till bland annat områdena runt Grimstaskogen. Vi vill att staden ska verka för att det görs en stor utredning över hur man kan bygga Förbifarten genom att använda den senaste tekniken för att skona miljön och de kringboende. När arbetet med att bygga trafikleden sätter igång vill Centerpartiet att staden ska verka för att en miljörevisor tillsätts som övervakar att miljömålen uppfylls.

Den kontroversiella trafikleden Österleden aktualiseras i majoritetens budgetförslag. Centerpartiet är kritiskt till denna trafikled som stockholmarna på olika sätt stoppat under flera decennier. Orsaken till vår kritik är att Österleden går genom de känsligaste natur- och kulturområdena i Stockholms nationalstadspark. Genom sin omedelbara närhet till innerstaden skulle Österleden bli en infartsled snarare än en förbifartsled. Östermalm och Djurgården skulle få uppleva ett inferno under byggtiden och väsentligt ökad trafik efter färdigställandet. Centerpartiet gillar vägar. De skapar frihet och underlättar vardagen. Men de måste läggas på rätt ställen och byggas på rätt sätt. Den föreslagna sträckningen av Östlig förbindelse som kallas Österleden, är helt oacceptabel enligt Centerpartiet.

Systemet med servicenätter måste effektiviseras. Om servicenätter inte utnyttjas så är det inte rimligt att låta en mängd stockholmare ödsla tid och miljö på

att leta alternativa parkeringsplatser. Kommunen bör göra en översyn av hur ofta servicenätter behövs och anpassa detta till verkligheten.

Centerpartiet vill understryka att det finns all anledning att se på framtidens trafik med tillförsikt. Miljöbilar med ny teknik och nya bränslen vinner snabbt ny mark. Återinförandet av trängselskatten innebär också en effektivare bilanvändning. Satsningar på ny spårbunden kollektivtrafik står för dörren.

Ny spännande kollektivtrafik

Bland de spårbundna kollektivtrafikprojekt som är aktuella i diskussionen anser Centerpartiet att utbyggnaden av Tvärbanan öster och väster/norr om staden, samt T-banan till Norra station/Karolinska är extra värda att nämna. Vi anser också att staden bör ställa sig positiv till och på olika sätt underlätta spårvagnsutbyggnader i innerstaden.

Podcars eller spårbilar/ balkbanor är en ny spännande teknik för modern, småskalig kollektivtrafik. Staden bör ta initiativ till ett försöksprojekt tillsammans med SL och privata finansärer. De framtida bebyggelserna på Årstafältet, Norra stationsområdet och Djurgårdsstaden kan vara lämpliga platser för en in-stegssatsning på spårbilar.

Framkomlighetsdiskussionen måste, för att vara fruktbar, innefatta kollektivtrafiksaspekten och även måna om de ca 20 000 stockholmare som dagligen cyklar till och från jobbet. Fler cykelparkeringar borde prioriteras, inte minst av framkomlighetsskäl för funktionshindrade.

En modernare syn på stadsbyggnadsfrågor – från bevarande till utveckling

Centerpartiet vill att Stockholm ska vara en metropol, en levande storstad som präglas av folket som bor här. Centerpartiet menar att staden måste få förändras med tiden, precis som har skett i alla tider. Naturligtvis innebär inte detta att vi ska skövla de miljöer som sparats åt oss av tidigare generationer, men vi måste samtidigt som vi bevarar det gamla våga utveckla staden.

Med tanke på att det inte byggts en enda uppseendeväckande byggnad i Stockholm sedan uppförandet av Globen är det dags att ta tag i frågan om hur vi vill utveckla Stockholm på allvar. Bevarandeidealen som låtits bli allena rådande i Stockholm har haft bieffekten att Stockholms utveckling stannat upp. Det har resulterat i att Stockholm vid sidan av sin skönhet, också blivit en arkitektoniskt utslätad stad där endast några enstaka höghus och kyrktorn bryter av i silhuetten. Centerpartiet menar att det är dags att förändra Stockholms fega stadsplanering, applådera arkitektonisk experimentlusta och därigenom förhöja stadens skönhet. Vi menar att det är dags för ett paradigmskifte inom Stockholms stadsplanering, ett skifte som bland annat tillåter ett byggande som sticker ut från det vanliga. Exempelvis menar vi att staden är mogen för några riktiga skyskrapor.

Centerpartiet menar att staden aktivt behöver balansera de gamla estetiska idealens makt i Stockholms stadsplanering. Därför ska Stockholms stad, i syfte att utveckla och förbättra stadens stadsbyggnad, inrätta en jämvikt till den tunga remissinstansen Skönhetsrådet. Ett råd för Stockholms utveckling och förnyelse. I rådet ska visionära och framåtsyftande experter ges en fri ställning i den kommunala organisationen. Syftet är att rådet ska kunna initiera och driva frågor som rör Stockholms framtida gestaltning.

Skyskrapor och spektakulär arkitektur

Innerstaden har flera områden där byggnation av skyskrapor skulle bidra till en mer dynamisk stad med livligare gaturum. Dessutom möjliggör byggande på höjden att vi kan förena ett expansivt byggande med anläggande och bevarande av grönområden, såväl naturområden som parker, lekplatser och idrottsplatser.

Norra Stationsområdet är ett nytt område som har potential att bli ett väldigt bra stadsutvecklingsprojekt med skyskrapsinslag. Området är unikt på så sätt att där finns ett centralt markområde som är väl lämpat för byggnation av uppseendeväckande höjd. Byggnandet av skyskrapor skulle inte bara sätta Norra stationsområdet på kartan, utan också visuellt markera dess existens och ge området en mer livlig gatumiljö.

När man bygger skyskrapor måste de lokaliseras till platser där de passar väl in, men också där det finns ekonomiska förutsättningar för byggandet. Därför vill Centerpartiet tillsätta en ”skyskrapsutredning”, enligt samma modell som man gjorde i London 2002. Denna utredning ska arbeta fram förslag på platser i Stockholms innerstad som lämpar sig att bygga skyskrapor på. Den ska också genomlysna den ekonomiska betydelsen av skyskrapor och annan spektakulär bebyggelse avseende arbetsmarknad och vitalisering av staden och stadsdelar.

Slussen och området däromkring är i akut behov av en restaurering. Centerpartiet förordar kraftfullt att man bygger Slussen enligt en ny lösning där arkitektonisk kvalitet och nytänkande tillåts skapa trivsamma, människovänliga miljöer i symbios med funktionella trafiklösningar.

Hållbar stadsutveckling

Stockholms framtida stadsutveckling ska gagna både miljö och ekonomisk tillväxt. Den hållbara staden, med integrerade lösningar för vatten, energi och avlopp är bra för miljön samtidigt som den kan ge goda exportmöjligheter av ny teknik. Den täta staden har stor hållbarhetspotential. Genom överdäckningar av trafikleder skapas ny mark att bygga på samtidigt som bullret i många bostäder minskar. Klimatvänlig kollektivtrafik och möjligheter till effektiv uppvärmning gör att en tät stad släpper ut mindre växthusgaser per capita. Stockholm ska vara en ledande förebild för ett modernt samhälle. Ett samhälle som är miljöanpassat och byggt på hållbara resurser och där en tillväxtvänlig politik kan bedrivas i samklang med klimatvillkoren.

I framtida byggnadsprojekt ska staden premiera användande och utvecklande av moderna, miljövänliga tekniska lösningar. Goda erfarenheter från exempelvis Hammarby Sjöstad ska tas till vara. Energieffektiva hus, förnybar energi-

försörjning och effektiv, smidig avfallshantering är alla delar som bör ingå i Stockholms framtida stadsutvecklingsprojekt. Dessutom ska staden inventera vilka av stadens befintliga byggnader som kan förses med 2000-talets moderna solceller/solfångare. Solenergi har en stor potential att utvecklas även i vårt nordliga land.

Stockholm är en unik stad, en stad på och vid vatten. Vattnet är en enorm tillgång för såväl invånare som turistnäring. Men Stockholms unika läge förpliktar. Stockholms kajer är viktiga för stadens profil som vattennära. De förtjänar dessutom att användas till mycket mer än parkeringsplatser som är fallet idag. Strandvägen, Skeppsbron, Norr Mälärstrand och Söder Mälärstrand har alla potential att utvecklas och fyllas med krogar, caféer, marknader, parker och gångstråk. Det är angeläget att ta fram en strategi för Stockholms kajer och deras framtida gestaltning. En sådan strategi ska inte bara se till kajernas potential utan även ge förslag på lösningar för de verksamheter som inte har någon framtidsutsikt på Stockholms centrala kajer.

Stockholm ska fortsätta vara en stad med många gröna oaser och kilar. Nationalstadsparken är unik i sitt slag och ska fortsätta att utvecklas som en magnet för turism, företag och människor som söker livskvalitet.

Valfrihet i förskolan

Centerpartiet vill se en radikalt ökad valfrihet inom kommunens verksamheter. Full etableringsfrihet ska råda inom exempelvis förskolan och äldreomsorgen. Vi ser inte att det skulle vara ett problem när medborgarna helt väljer bort verksamheter som drivs i kommunens egen regi. Däremot kan det vara viktigt att upprätthålla konkurrens mellan utövare så att ett kommunalt monopol inte ersätts med ett annat. I ett valfrihetssystem ökar det politiska ansvaret när det gäller kvalitetskontroll och uppföljning. Därför bör regelbundna brukarundersökningar göras med möjlighet att jämföra kvalitetsutvecklingen hos utövare över tiden.

När det gäller förskolan är Centerpartiet positivt till förskolepeng, gemensam kö och att utreda kompensation till föräldrar när barnomsorgsgarantin inte hålls, som majoriteten föreslår.

Centerpartiet anser därutöver att stadsdelarna måste bli bättre på att följa kommunfullmäktiges tidigare beslut om samordning med privata utövare. Allt för ofta brister barnomsorgsgarantin i vissa stadsdelar och allt för ofta byggs nya förskolor eller ställs det upp paviljonger utan att privata utövare inbjudits att medverka till att lösa problemen. Detta måste fungera bättre. Centerpartiet bedömer att en förbättrad samordning skulle innebära betydande effektivitetsvinster. Baracker/ paviljonger är dessutom i många fall dåligt för barnen med oinspirerande och i vissa fall farlig miljö. Paviljongerna tar dessutom ofta värdefulla grönytor i anspråk.

En hållbar skola

Centerpartiet vill även fortsättningsvis vara med och forma framtiden för Stockholms skolor.

Förskolan är den första institution för lärande som våra unga stockholmare möter. Där görs ett viktigt arbete för lek, språkutveckling och identitetsskapande. I stadens förskolor ska finnas alternativ där man utvecklat genuspedagogiken. Kunskaperna om hur pedagogerna kan stimulera intresset för matematik, naturvetenskap och logiskt tänkande bör öka. Dokumentationen inom förskolan och överlämningen till skolan bör systematiseras.

Centerpartiet vill se en platsbank för lediga pedagogiska jobb på stadens hemsida. Både enskilda, fristående och kommunala aktörer kan där ha möjlighet att lägga in platsannonser. Detta skulle kunna gynna behörighetsgraden hos bland annat de enskilda verksamheterna. Staden måste hitta positiva exempel på hur den lagstadgade modersmålsundervisningen kan bedrivas på förskolorna. Tvåspråkighet hos sökande förskollärare ska ses som en merit då de besitter dubbel språk- och kulturkompetens som kan gynna verksamheten.

Centerpartiet ser mycket positivt på mångfalden av förskoleaktörer; enskilda, fristående och kommunala. Serviceguiden med ansökan till förskola måste givetvis presentera alla alternativ. När staden utvidgar IT-tjänsterna gentemot medborgarna är det viktigt att alla enheter som presenteras på webben får lika villkor. Centerpartiet anser att medborgarna har rätt till information om hur utförarna arbetar med bland annat miljöfrågor, inför val av förskola och skola.

Under året har de kommunala grundskolorna och deras rektorer fått mer makt och större ansvar. Men stödet till och kompetensutveckling av skolledningarna är en av Utbildningsförvaltningens viktigaste uppgifter. Femårsförordnanden av rektorer är modernt och ansvarstagande. I den nya organisationen finns stor möjlighet för samverkan kring olika behov mellan skolor lokalt. Centerpartiets förslag om lokala skolråd för kommunala och fristående skolor är högaktuellt. Inspektionerna blir än viktigare nu. Centerpartiet vill se en särskild inspektion av sexualundervisningen ur HBT-perspektiv.

Efter omorganisationen av Utbildningsförvaltningen krävs nu arbetsro för skolledare, lärare och elever. Fokus är ökad måluppfyllelse och höjd verksamhetskvalitet. Det får vi genom välutbildade, ansvarstagande, delaktiga medarbetare, men även genom att samhälle och politiker visar förtroende för de professionella i skolans värld. För att nå högre måluppfyllelse krävs också att skolorna utprövar nya arbetssätt och vågar bryta mot traditioner. Centerpartiet vill se en totalt målstyrd skola där varje elev får den tid han/hon behöver för att nå uppsatta mål. I väntan på detta vill vi se en enhet som tillämpar flexibel skolgång och som ska utvärderas kontinuerligt.

Centerpartiet hävdar alla skolbarns lika rätt och värde. Varje barn har rättigheten att lära sig läsa, skriva och räkna. Skolan ska dra nytta av barnets genuina nyfikenhet och vilja till inläring. Därför krävs att vi politiker är beredda att lägga mer resurser på de lägre åldrarna. Lässatsningen är betydelsefull för att få alla barn att utveckla en god läsförståelse så att alla hänger med på kunskapsstället från början. Rektor har ett speciellt ansvar för att barn i behov av särskilt stöd och de tvåspråkiga barnen får adekvat undervisning. Nyanlända elevers ämneskunskaper och läsförståelse ska inventeras och dokumenteras av

modersmåslärarna. Centrum för literacitet bör fylla en viktig roll i att följa lässatsningen och flerspråkiga barns kunskapsutveckling. Alla skolbarn har rätten att varje dag utmanas kognitivt. Skolan måste begåvade barns behov på allvar i t.ex. elitklasser.

Skolan är en mötesplats för elever, lärare och föräldrar. Centerpartiet vill se en mångfald lösningar för att göra föräldrar delaktiga i sina barns skolgång och deras stöd till pedagogerna. Föräldrar ska ha rätten att få ta del av lärardeklara-tioner som innehåller varje enskild lärares kunskapssyn, undervisningsprofil och examinationsformer. För att sådana ska kunna formuleras måste varje ter-min ges tid för reflektion, erfarenhetsutbyte och diskussionstillfällen om betyg och bedömning. Alla skolors kvalitetsredovisningar ska finnas publicerade på webben där skolorna ska rankas utifrån olika variabler t.ex. meritvärden, mil-jövänlighet (grön flagg), sjukskrivningstal osv.

En hållbar skola har en sund arbetsmiljö - en skola med ramar och kramar, dit både lärare och elever längtar att gå. Ett tryggt klimat uppnås genom delaktig-het kring ett meningsfullt innehåll och gemensamt utformande av regler. En hållbar skola har positiva förväntningar på och ställer höga krav på lärare och elever. Skolorna ska i förebyggande syfte ha nära samverkan med kontaktpolis och sociala myndigheter. Centerpartiet vill se en Lex Sarah inom skolan då lärare blir skyldiga att rapportera all form av kränkning.

En skola med hållbar verksamhet blir attraktiv och får många kunder. Äga-ren/formen för en skolas drift ska inte spela någon roll. Huvudsaken är att hu-vudmannen följer lagar och styrdokument. Det är roligt att så många aktörer i Stockholm vill ägna sig åt pedagogik. Att få välja skola skapar delaktighet och motivation. Det stora utbudet av skolor skapar en konkurrens som blir till en fördel för föräldrarna. Villkoren för kommunala och fristående skolor ska vara jämlika. Centerpartiet vill se elevavräkningar fyra gånger per år eller oftare så att skolpengen hamnar hos den som undervisar eleven för tillfället. Dagens skolpengsystem måste utvärderas och på sikt individualiseras så att till exem-pel dyslektiker och tvåspråkiga som inte har uppnått förstaspråksnivå får en högre elevpeng som automatiskt följer deras val. Detta skulle skapa en optimal valfrihet. Det är roligt att se att majoriteten har tagit intryck av våra idéer inom detta område.

Skolbarnomsorgen är en förutsättning för stadens föräldrar att kunna vara yr-kesverksamma.

Gymnasieskolan ska i ännu större utsträckning samverka med företag och branscherna. Program-utbudet bör vara flexibelt utifrån ungdomarnas val, lik-som tiden för att nå kunskapsmålen. Ett klimatgymnasium med spjutspetskom-petens inom miljö, naturvetenskap och teknik ska inrättas.

KomVux ska vara till för dem som verkligen behöver en gymnasial utbildning. Sfi ska vara nivå- och behovsanpassad och yrkesinriktad där till exempel sfi för sjuksköterskor är ett exempel. Volontärt mentorskap i arbetslivet bör utvecklas för sfi-verksamheten. Ämnesbehörigheten hos lärare på Kom Vux och sfi är lika viktig som i grund- och gymnasieskolorna.

En hållbar skola genomsyras av kreativitet och entreprenörskap som utvecklar förmågor och ger erfarenheter inför vuxenlivet. Eleverna i en hållbar skola ges också möjlighet till daglig fysisk aktivitet. Maten är ekologisk och serveras i en trivsamt miljö där elever samsas med pensionärer. En hållbar skola sätter stort värde på ämnet hem- och konsumentkunskap som med sitt innehåll medvetandegör elever till att bli miljömedvetna, jämställda och ansvarstagande individer.

En hållbar och klimatneutral skola arbetar medvetet med kretsloppstänkande och det är lätt för lärare och elever att återvinna material. En hållbar skola tar ansvar för konflikter och mellanmännsliga relationer. En hållbar skola håller måttet, både inåt och utåt sett.

Äldre vill också välja

Centerpartiet vill också öka valfriheten inom äldreboendet och välkomnar majoritetens reform på området. Villkoren för ideella, privata och kommunala utförare skall vara lika. När äldre eller deras anhöriga kan välja bort utförare som de inte är nöjda med, blir det nödvändigt för utförare att anstränga sig för att skapa ett bra bemötande och god kvalitet. Det måste bli enklare för de äldre som vill och kan köpa service. Ett sätt är att inte behöva gå genom kommunen. Vi vill öka utbudet av privata och kooperativa utförare i äldreomsorgen. Det ska vara möjligt att köpa hemservice av kommunen till självkostnadspris – även utan behovsbedömning. Ersättningen till utförare i äldreomsorgen ska vara rättvis, oavsett om det är ett kommunalt eller ett privat äldreboende. Tillgången till äldreomsorg ska vara rättvis för alla oavsett etniskt ursprung.

En mångkulturell och mångfacetterad stad

Kulturen är en viktig faktor i ett välmående samhälle. Kulturen står för kontinuitet och nyskapande och kan samtidigt vara en kritisk röst i samhällsdebatten. Kulturen ska vara en fri och obunden kraft i vårt samhälle. Stadens beslut om kultur ska inriktas på att skapa goda förutsättningar för ett levande, lokalt kulturliv i alla delar av staden.

Stockholm är landets huvudstad och ska vara en kulturmetropol där nya kulturyttringar från utlandet möter den svenska traditionen. Vår stad har också ett rikt och brett kulturliv. Förutom stora möjligheter att se teaterföreställningar, konserter eller biofilmer finns gallerier, bibliotek, restauranger och ett brett utbud av klubbar och musikscener. Dessutom finns i Stockholm ett mångsidigt föreningsliv där nästan alla kan hitta en förening för just sitt intresse. Centerpartiet menar att Stockholms stad ska ha en generös policy när det gäller att upplåta mark och lokaler för förenings- och kulturverksamhet. Staden ska ge goda möjligheter för kulturen att växa.

Stockholmskulturens yttringar är mångfacetterade. Stora segelfartyg anlöper Stockholms hamnar varje sommar, idrottsevenemang av världsklass genomförs och Pridefestivalen har blivit ett inslag som lockar människor från hela världen. Kulturen bidrar starkt till Stockholms attraktionskraft för såväl turism som alla oss som bor i Stockholm.

Stockholm Pride är ett uppskattat återkommande inslag i stadens kulturutbud. Samtidigt utgör Pridefestivalen ett viktigt inlägg i den politiska debatten. 2008 går Europride av stapeln i Stockholm. Detta innebär att 2008 års Pride blir ett större arrangemang med långt fler internationella deltagare och besökare. Europride är ett fantastiskt tillfälle att marknadsföra Stockholm som en öppen och vacker turiststad. Därför bör staden avsätta särskilda resurser för att stärka upp detta arrangemang och dess marknadsföring internationellt.

Stockholm är en mångkulturell stad. Människor med rötter i olika kulturer, religioner och länder ska här kunna mötas i ett ömsesidigt utbyte av erfarenheter. I Stockholm kan vi verkligen glädjas över den berikade kultur globaliseringen fört med sig. Vi kan äta vällagad mat från världens alla hörn, vi kan i princip dagligen ta del av internationell livemusik och vi kan inom kort äntligen besöka stadens första turkiska badhus. Mångkulturen har stärkt vårt kulturliv och gör Stockholm sammantaget till en rikare stad.

Varje människa behöver vara efterfrågad och sedd för att utvecklas. Det behövs sammanhang som stärker självförtroende, ansvarstagande och uttrycksförmåga. Här spelar kultur, föreningsliv och fritidsverksamhet viktiga roller.

Stockholms stadsmuseum och Medeltidsmuseet har i sina samlingar en mycket viktig del av de spår vi har av Stockholms historia. Att bevara och utveckla dessa samlingar är en viktig uppgift, att göra dem tillgängliga genom att ordna spännande utställningar som gör historien levande är minst lika viktigt. Att trygga föremål och utveckla verksamheten är prioriterat framför fri entré för vuxna enligt Centerpartiet. Däremot är det viktigt att barn och ungdomar upp till 19 år har tillträde utan kostnad.

Många människor i vår stad mår tyvärr inte bra. Vid sidan av en god vård och omsorg så kan även kulturen hjälpa människor att må bättre. Forskning visar att människor som ofta går på bio, teater, konserter, museer eller idrottstävlingar har ökade chanser att leva ett längre och förmodligen lyckligare liv. Därför ska staden undersöka hur vi kan öka möjligheterna till kulturutbyte inom exempelvis äldreomsorgen.

En levande idrott är viktig av många olika anledningar. Den förbättrar folkhälsan, lär barn och ungdomar både om föreningsliv och lagarbete. Den kan även verka som en viktig kraft mot isolering och segregering. Tillgången på anläggningar som är lämpliga för spontanidrott är viktigt för att barn och ungdomar ska kunna tillgodose sina behov av fysisk aktivitet – en lust som efterhand kan övergå i mer organiserade idrottsaktiviteter.

Det ska finnas goda möjligheter att utöva lek och idrott i Stockholm utan att resa långa sträckor. Staden ska i sin planering tillgodose detta behov. Nya större satsningar på olika anläggningar ska främst ske där behovet är som störst. Centerpartiet ser en stor potential i att anlägga ett utomhusbad och aktivitetscenter på Järvafältet. Efterfrågan på en sådan anläggning är stort i denna del av staden och skulle bidra till området och Järvafältets attraktionskraft.

Ett tryggt Stockholm

I Stockholm ska alla känna sig trygga på gator och torg. Visionen är att ingen ska behöva känna sig rädd för att utsättas för våld och brott när de vistas i vår stad. Detta är också en viktig jämställdhetsfråga. Det går inte an att hälften av Stockholms befolkning går med hjärtat i halsgropen på vägen hem från arbete eller fritidsaktivitet.

Stadens äldre ska också kunna känna sig trygga när de är ute. Polisen har en viktig roll. Men det krävs insatser på alla nivåer och samarbete för att minska våld och brottslighet. Staden måste i förebyggande syfte agera för att otrygga miljöer i till exempel kollektivtrafik och gångtunnlar försvinner. Det är viktigt att belysningar i gångtunnlar etc. ses över regelbundet. Sterila, folktomma, nerklottrade och skräpiga miljöer skapar otrygghet.

I det brottsförebyggande arbetet är det viktigt att värna den personliga integriteten. Skyddet av den personliga integriteten har aldrig varit så viktigt som det är idag. I en tid av snabb teknologisk utveckling har det blivit allt viktigare att hitta verktyg för att bedöma hur långt civila och offentliga organ skall ges rätt att samla och behandla information om var och en av oss. Integritetsaspekten måste beaktas noggrant i samhällets arbete för att stävja brottsligheten. Detta gäller exempelvis när vi diskuterar övervakningskameror på allmän plats. Situationen som råder i London, med miljontals övervakningskameror riktade mot medborgarna, bör ses som ett avskräckande exempel.

För att få en tryggare miljö måste Stockholm gå till botten med orsakerna till brottsligheten. Ett samhälle där olika individer och grupper upplever att de står utanför samhället och tar till brottsliga handlingar är ett otryggt samhälle för alla. Dessa problem måste ses på ett tidigt stadium och förebyggas.

Stockholm stad och dess stadsdelsnämnder bör inrätta en trygghetsplan. Trygghetsplanen ska syfta till att motverka gatuvåld och mobbning, ungdomskriminalitet och gängbildning, drogmissbruk mm. Genom trygghetsplanen kan stadens instanser kartlägga problem och bygga upp en gemensam strategi för att förebygga och lösa brottslig verksamhet.

Centerpartiet vill inrätta en nollvision mot kvinnovåld och agera snabbt när våld drabbar kvinnor. När det gäller det aktiva arbetet går det inte att enbart överlåta ansvaret till ideella kvinnojourer. Det är inte tillräckligt att det finns frivilliga insatser i kommunen utan socialtjänsten måste ha egen kompetens och handlingsberedskap. Kommunala kriscentrum behövs. Stockholms stad och dess stadsdelsnämnder ska ha handlingsplaner för arbetet med misshandlade kvinnor och deras barn så att det underlättar för tillsynsmyndigheten att följa upp kommunens arbete.

Budgetens finansiering

Stockholms stads intäkter består till övervägande del av skatteintäkter. Skatteintäkternas storlek är direkt kopplat till lönesummans utveckling, det vill säga löneökningar och antalet arbetade timmar. Konjunkturbedömningar och fram-

förallt utvecklingen på arbetsmarknaden utgör därför grunden till de prognoser som görs för utvecklingen av stadens och rikets skatteunderlag.

Bedömningen av skatteunderlagstillväxten utgår från Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) beräkningsförutsättningar (augusti 2007), som bygger på utvecklingen för hela riket. SKL:s prognos anger en skatteunderlagsutveckling på drygt 5 procent i årstakt mellan 2008 och 2010. Detta är en betydligt bättre prognos än den som SKL lade i början av året och den leder till en avsevärt bättre finansiering. Det är dock viktigt att komma ihåg att Sverige just nu befinner sig på toppen av en högkonjunktur och att konjunkturer kan vända snabbt.

Centerpartiets verklighetsbeskrivning och bedömningar på denna punkt skiljer sig inte från majoritetens. Vi vill understryka resonemanget om att investeringar inte realiserar i den utsträckning som de planeras. För 2008 är detta resonemang mer relevant än någonsin då byggmarknaden är överhettad och det är svårt att få tag på såväl entreprenörer som arbetskraft som byggmaterial.

Skatter och begravningsavgift

För 2008 föreslås att en kommunal inkomstskatt utdebiteras med kronor 17:48 per skattekrona.

För år 2008 föreslås en oförändrad utdebitering av begravningsavgiften med 7 öre per skattekrona.

KOMMUNFULLMÄKTIGE M.M.

1. **Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, stadsledningskontoret, centrala medel för äldreomsorg samt ersättningar till utomstående organisationer och föreningar**
2. **Kommunfullmäktiges/kommunstyrelsens kansli**

Centerpartiet föreslår följande förändringar inom området.

Oppositionsråden och Borgarrådsberedningen avskaffas. Sedan staden slutade med samlingsstyret har såväl oppositionsborgarråden som Borgarrådsberedningen spelat ut sin roll. Oppositionsborgarråden har inget utpekat ansvar inom staden och deras uppgifter kan därför uppfyllas i och med de befintliga, generösa gruppleddarresurser som finns. Borgarrådsberedningen är idag ett treminuters sammanträde utan demokratisk funktion som bara genererar onödig byråkrati. Samma frågor hanteras redan idag av kommunstyrelsen, som enligt kommunallagen är beredningsorgan till kommunfullmäktige.

”Företagare Direkt”-satsning. Centerpartiet föreslår att staden tar initiativ till ett ”Företagare Direkt”-koncept där man samlar all kompetens under ett och samma tak för att hjälpa fler Stockholmare att starta småföretag. Staden skulle kunna placera ett antal ”Företagare Direkt”-kontor i stadsdelar med många invandrade svenskar. Genom representation från finansiärer som Almi och möjligen banker kan man hjälpa till att förmedla mikrolån som ofta efterfrågas för att komma igång. Stadens planer på ”one-stop-shops” kan också inrymmas i dessa kontor, liksom exempelvis Nyföretagarcentrum. Syftet är att samla allt på samma ställe, på de blivande företagarnas hemmaplan och med anpassad kompetens för området och den lokala marknaden. Centerpartiet föreslår att 20 Mkr satsas på projektet i samarbete med Stockholm Business Region.

Inrätta ett Råd för Stockholms utveckling och förnyelse. Centerpartiet menar att staden aktivt behöver balansera de gamla estetiska idealens makt i Stockholms stadsplanering. Därför ska Stockholms stad, i syfte att utveckla och förbättra stadens stadsbyggnad, inrätta en jämvikt till den tunga remissinstansen Skönhetsrådet. Ett råd för Stockholms utveckling och förnyelse. I rådet ska visionära och framtåsyftande experter ges en fri ställning i den kommunala organisationen. Syftet är att rådet ska kunna initiera och driva frågor som rör Stockholms framtida gestaltning. Eftersom rådet ska ha samma status som Skönhetsrådet ska det sortera under detta område.

Stöd till Europride. Stockholm Pride är ett uppskattat återkommande inslag i stadens kulturutbud. Samtidigt utgör Pridefestivalen ett viktigt inlägg i den politiska debatten. 2008 går Europride av stapeln i Stockholm. Detta innebär att 2008 års Pride blir ett större arrangemang med långt fler internationella deltagare och besökare. Europride är ett fantastiskt tillfälle att marknadsföra Stockholm som en öppen och vacker turiststad. Därför bör staden avsätta sär-

skilda resurser via Stockholm Visitor's Board för att stärka upp detta arrangemang och dess marknadsföring internationellt.

Generell effektivisering. Centerpartiet föreslår en generell ökning av effektiviseringsmålet från 1,5 procent till 2,0 procent. Nämnder och områden som har andra besparingsbeting har räknats upp med en halv procent. Även nämnder som inte hade besparingsbeting inkluderas i Centerpartiets förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Centerpartiets förslag till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010 för **Kommunfullmäktige m.m.** godkänns.
 - 1.1 Oppositionsborgarråden och borgarrådsberedningen avskaffas.
 - 1.2 Initiera en "Företagare Direkt"-satsning.
 - 1.3 Inrätta ett "Råd för Stockholms utveckling och förnyelse".

Revisorskollegiet

Centerpartiets förslag på området skiljer sig inte från majoritetens förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

2. Centerpartiets förslag till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010 för **Revisorskollegiet m.m.** godkänns.

Valnämnden

Centerpartiets förslag på området skiljer sig inte från majoritetens förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

3. Centerpartiets förslag till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010 för **Valnämnden** godkänns.

Servicenämnden

Centerpartiets förslag på området skiljer sig inte från majoritetens förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

4. Centerpartiets förslag till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010 för **Servicenämnden** godkänns.

STADSDELSNÄMNDERNA

Centerpartiet delar i huvudsak majoritetens syn när det gäller Stadsdelsnämndernas uppgifter och organisation.

Generell effektivisering. Centerpartiet föreslår en generell ökning av effektiviseringsmålet från 1,5 procent till 2,0 procent. Nämnder och områden som har andra besparingsbeting har räknats upp med en halv procent. Även nämnder som inte hade besparingsbeting inkluderas i Centerpartiets förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

5. Centerpartiets förslag till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010 för **Stadsdelsnämnderna** godkänns.

FACKNÄMNDERNA

Brand- och räddningsnämnden

Generell effektivisering. Centerpartiet föreslår en generell ökning av effektiviseringsmålet från 1,5 procent till 2,0 procent. Nämnder och områden som har andra besparingsbeting har räknats upp med en halv procent. Även nämnder som inte hade besparingsbeting inkluderas i Centerpartiets förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

6. Centerpartiets förslag till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010 för **Brand- och räddningsnämnden** godkänns.

Exploateringsnämnden

Generell effektivisering. Centerpartiet föreslår en generell ökning av effektiviseringsmålet från 1,5 procent till 2,0 procent. Nämnder och områden som har andra besparingsbeting har räknats upp med en halv procent. Även nämnder som inte hade besparingsbeting inkluderas i Centerpartiets förslag.

Centerpartiet föreslår mot bakgrund av lärdomar från tidigare år och rådande situation på byggmarknaden 2008, att nedrundningen i investeringarna ökas. Detta uttrycks i en generell korrigerings av nedrundningen inom Exploateringsnämndens investeringar med 100 Mkr.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

7. Centerpartiets förslag till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010 för **Exploateringsnämnden** godkänns.

Fastighetsnämnden

Inventering av ytor för solceller. Staden ska inventera vilka av stadens befintliga byggnader som kan förses med 2000-talets moderna solceller/solfångare.

Generell effektivisering. Centerpartiet föreslår en generell ökning av effektiviseringsmålet från 1,5 procent till 2,0 procent. Nämnder och områden som har andra besparingsbeting har räknats upp med en halv procent. Även nämnder som inte hade besparingsbeting inkluderas i Centerpartiets förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

8. Centerpartiets förslag till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010 för **Fastighetsnämnden** godkänns.

8.1 Stadens fastigheter ska inventeras avseende ytor lämpliga för moderna solceller.

Idrottsnämnden

Generell effektivisering. Centerpartiet föreslår en generell ökning av effektiviseringsmålet från 1,5 procent till 2,0 procent. Nämnder och områden som har andra besparingsbeting har räknats upp med en halv procent. Även nämnder som inte hade besparingsbeting inkluderas i Centerpartiets förslag.

Utomhusbad på Järvafältet. Det ska finnas goda möjligheter att utöva lek och idrott i Stockholm utan att resa långa sträckor. Nya större satsningar på olika anläggningar ska främst ske där behovet är som störst. Centerpartiet ser en stor potential i att anlägga ett utomhusbad och aktivitetscenter på Järvafältet. Efterfrågan på en sådan anläggning är stort i denna del av staden och skulle bidra till området och Järvafältets attraktionskraft.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

9. Centerpartiets förslag till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010 för **Idrottsnämnden** godkänns.

9.1 Staden ska anlägga ett utomhusbad på Järvafältet.

Kulturnämnden: kulturförvaltningen

Inträde för vuxna på Stockholms stadsmuseum och Medeltidsmuseet. Dessa museer har i sina samlingar en mycket viktig del av de spår vi har av Stockholms historia. Att bevara och utveckla dessa samlingar är en viktig uppgift, att göra dem tillgängliga genom att ordna spännande utställningar som gör historien levande är minst lika viktigt. Att trygga föremål och utveckla verksamheten är prioriterat framför fri entré för vuxna enligt Centerpartiet. Däremot är det viktigt att barn och ungdomar upp till 19 år har tillträde utan kostnad.

Generell effektivisering. Centerpartiet föreslår en generell ökning av effektiviseringsmålet från 1,5 procent till 2,0 procent. Nämnder och områden som har andra besparingsbeting har räknats upp med en halv procent. Även nämnder som inte hade besparingsbeting inkluderas i Centerpartiets förslag.

Kulturnämnden: stadsarkivet

Generell effektivisering. Centerpartiet föreslår en generell ökning av effektiviseringsmålet från 1,5 procent till 2,0 procent. Nämnder och områden som har

andra besparingsbeting har räknats upp med en halv procent. Även nämnder som inte hade besparingsbeting inkluderas i Centerpartiets förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

10. Centerpartiets förslag till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010 för **Kulturnämnden** godkänns.

Kyrkogårdsnämnden

Generell effektivisering. Centerpartiet föreslår en generell ökning av effektiviseringsmålet från 1,5 procent till 2,0 procent. Nämnder och områden som har andra besparingsbeting har räknats upp med en halv procent. Även nämnder som inte hade besparingsbeting inkluderas i Centerpartiets förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

11. Centerpartiets förslag till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010 för **Kyrkogårdsnämnden** godkänns.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Centerpartiet tillför i sitt budgetförslag motsvarande belopp som majoriteten vill dra ner på verksamheten. Vi har uttryckt ambitioner när det gäller luftkvaliteten och partikelproblematiken. Dessutom finns risk för förlust av viktig kompetens om neddragningen fortsätter i den omfattningen som majoriteten föreslår. Däremot anser Centerpartiet det vara av principiell vikt att den generella effektiviseringen på 2,0 procent ska gälla även inom detta område.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

12. Centerpartiets förslag till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010 för **Miljö- och hälsoskyddsnämnden** godkänns.

Socialtjänstnämnden

Generell effektivisering. Centerpartiet föreslår en generell ökning av effektiviseringsmålet från 1,5 procent till 2,0 procent. Nämnder och områden som har andra besparingsbeting har räknats upp med en halv procent. Även nämnder som inte hade besparingsbeting inkluderas i Centerpartiets förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

13. Centerpartiets förslag till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010 för **Socialtjänstnämnden** godkänns.

Stadsbyggnadsnämnden: stadsbyggnadskontoret och utrednings- och statistikkontoret

Utredning om skyskrapor. Centerpartiet vill tillsätta en ”skyskrapsutredning”, enligt samma modell som man gjorde i London 2002. Denna utredning ska arbeta fram förslag på platser i Stockholms innerstad som lämpar sig att bygga skyskrapor på. Den ska också genomlysna den ekonomiska betydelsen av skyskrapor och annan spektakulär bebyggelse avseende arbetsmarknad och vitalisering av staden och stadsdelar. Utredningen kommer att kräva kompetens från andra förvaltningar men projektledningen bör ske från Stadsbyggnadskontoret.

Strategi för Stockholms kajer. Stockholms kajer är viktiga för stadens profil som vattennära. De förtjänar dessutom att användas till mycket mer än parkeringsplatser som är fallet idag. Strandvägen, Skeppsbron, Norr Mälärstrand och Söder Mälärstrand har alla potential att utvecklas och fyllas med krogar, caféer, marknader, parker och gångstråk. Det är angeläget att ta fram en strategi för Stockholms kajer och deras framtida gestaltning. En sådan strategi ska inte bara se till kajernas potential utan även ge förslag på lösningar för de verksamheter som inte har någon framtidsutsikt på Stockholms centrala kajer.

Generell effektivisering. Centerpartiet föreslår en generell ökning av effektiviseringsmålet från 1,5 procent till 2,0 procent. Nämnder och områden som har andra besparingsbeting har räknats upp med en halv procent. Även nämnder som inte hade besparingsbeting inkluderas i Centerpartiets förslag.

Stadsbyggnadsnämnden: utrednings- och statistikkontoret

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

14. Centerpartiets förslag till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010 för **Stadsbyggnadsnämnden** godkänns.
 - 14.1 En genomgripande utredning beträffande skyskrapor ska göras.
 - 14.2 En strategi för Stockholms kajer ska tas fram.

Trafik- och renhållningsnämnden; trafik och gatuverksamhet

Generell effektivisering. Centerpartiet föreslår en generell ökning av effektiviseringsmålet från 1,5 procent till 2,0 procent. Nämnder och områden som har andra besparingsbeting har räknats upp med en halv procent. Även nämnder som inte hade besparingsbeting inkluderas i Centerpartiets förslag.

Trafik- och renhållningsnämnden; renhållningsverksamhet

Centerpartiets förslag på området skiljer sig inte från majoritetens förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

15. Centerpartiets förslag till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010 för **Trafik- och renhållningsnämnden** godkänns.

Utbildningsnämnden

Centerpartiets förslag på området skiljer sig inte från majoritetens förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

16. Centerpartiets förslag till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010 för **Utbildningsnämnden** godkänns.

Äldrenämnden

Generell effektivisering. Centerpartiet föreslår en generell ökning av effektiviseringsmålet från 1,5 procent till 2,0 procent. Nämnder och områden som har andra besparingsbeting har räknats upp med en halv procent. Även nämnder som inte hade besparingsbeting inkluderas i Centerpartiets förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

17. Centerpartiets förslag till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010 för **Äldrenämnden** godkänns.

Överförmyndarnämnden

Generell effektivisering. Centerpartiet föreslår en generell ökning av effektiviseringsmålet från 1,5 procent till 2,0 procent. Nämnder och områden som har andra besparingsbeting har räknats upp med en halv procent. Även nämnder som inte hade besparingsbeting inkluderas i Centerpartiets förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

18. Centerpartiets förslag till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010 för **Överförmyndarnämnden** godkänns.

Finansförvaltning och finansrörelse

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

- 19.1 Ram för kommunkoncernens totala externa upplåning samt ram för utlåning till och borgensteckning för bolagen fastställs i Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholm stad
- 19.2 Kommunal inkomstskatt utdebiteras med kronor 17:48 per skattekrona för att fylla stadens uttaxeringsbehov för 2008.
- 19.3 Begravningsavgift utdebiteras med kronor 0:07 per skattekrona för 2008.
- 19.4 Internräntan fastställs till 5,0 procent.
- 19.5 Regler för ekonomisk förvaltning fastställs enligt bilaga 10.

- 19.6 I övrigt godkänna detta förslag till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010 för Finansförvaltningen.

Central medelsreserv

Centerpartiet föreslår att reformen med vårdnadsbidrag uppskjutes till 1 januari 2009. Skälen till detta är två. Dels vill vi avvakta kunskap om hur vårdnadsbidraget och jämställdhetsbonusen interagerar, dels prioriterar vi att kunna sänka skatten med ytterligare 10 öre för 2008.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

20. Till **Central medelsreserv** reserveras följande belopp för år 2008 med fördelning enligt budgetförslaget i denna titel.
- 20.1 Till kommunfullmäktiges förfogande för oförutsedda behov reserveras 5,0 mnkr.
- 20.2 Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov reserveras 330,0 mnkr.
- 20.3 Till kommunstyrelsens förfogande för prestationsförändringar inom förskola, skolbarnsomsorg, grundskola, särskola, flyktingmottagning, stöd och service till personer med funktionsnedsättning samt vårdnadsbidrag reserveras 619,1 mnkr.
- 20.4 Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda investeringsutgifter reserveras 50,0 mnkr.

BOLAG I STOCKHOLMS STAD

Koncernen Stockholms stadshus AB

Centerpartiets lämnar inget eget förslag inom området.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

21. Centerpartiets förslag till mål och ägardirektiv för 2008-2010 för **Koncernen Stockholms Stadshus AB** godkänns.

Bostadsbolagen

Svenska Bostäder AB

AB Familjebostäder

AB Stockholmshem

Centerpartiets lämnar inget eget förslag inom området.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

22. Centerpartiets förslag till mål och ägardirektiv för 2008-2010 för **AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder** och **AB Stockholmshem** godkänns.

Micasa Fastigheter i Stockholm AB

Centerpartiets lämnar inget eget förslag inom området.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

23. Centerpartiets förslag till mål och ägardirektiv för 2008-2010 för **Micasa Fastigheter i Stockholm AB** godkänns.

Stockholms stads Bostadsförmedling AB

Centerpartiets lämnar inget eget förslag inom området.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

24. Centerpartiets förslag till mål och ägardirektiv för 2008-2010 för **Stockholms stads Bostadsförmedling AB** godkänns.

Centrumkompaniet i Stockholm AB

Centerpartiets lämnar inget eget förslag inom området.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

25. Centerpartiets förslag till mål och ägardirektiv för 2008-2010 för **Centrum Kompaniet i Stockholm AB** godkänns.

Skolfastigheter i Stockholm AB

Centerpartiets lämnar inget eget förslag inom området.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

26. Centerpartiets förslag till mål och ägardirektiv för 2008-2010 för **Skolfastigheter i Stockholm AB, SISAB** godkänns.

Stockholm Vatten AB

Centerpartiets lämnar inget eget förslag inom området.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

27. Centerpartiets förslag till mål och ägardirektiv för 2008-2010 för **Stockholm Vatten AB** godkänns.

Stockholms Hamn AB

Centerpartiets lämnar inget eget förslag inom området.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

28. Centerpartiets förslag till mål och ägardirektiv för 2008-2010 för **Stockholms Hamn AB** godkänns.

AB Stokab

Centerpartiets lämnar inget eget förslag inom området.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

29. Centerpartiets förslag till mål och ägardirektiv för 2008-2010 för **AB Stokab** godkänns.

Stockholms Stads Parkerings AB

Centerpartiets lämnar inget eget förslag inom området.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

30. Centerpartiets förslag till mål och ägardirektiv för 2008-2010 för **Stockholms stads Parkerings AB** godkänns.

Stockholms Stadsteater AB

Centerpartiets lämnar inget eget förslag inom området.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

31. Centerpartiets förslag till mål och ägardirektiv för 2008-2010 för **Stockholms Stadsteater AB** godkänns.

Stockholm Globe Arena Fastigheter AB

Centerpartiets lämnar inget eget förslag inom området.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

32. Centerpartiets förslag till mål och ägardirektiv för 2008-2010 för **Stockholm Globe Arena Fastigheter AB** godkänns.

S:t Eriks Försäkrings AB

Centerpartiets lämnar inget eget förslag inom området.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

33. Centerpartiets mål och ägardirektiv för 2008-2010 för **S:t Erik Försäkrings AB** godkänns.

Stockholm Business Region AB

Centerpartiets lämnar inget eget förslag inom området.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

34. Centerpartiets mål och ägardirektiv för 2008-2010 för **Stockholm Business Region AB** godkänns

S:t Erik Markutveckling AB

Centerpartiets lämnar inget eget förslag inom området.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

35. Centerpartiets förslag till mål och ägardirektiv för 2008-2010 för **S:t Erik Markutveckling AB** godkänns.

ÖVRIGA BOLAG

AB Fortum Värme Holding samägt med Stockholms Stad

Centerpartiets lämnar inget eget förslag inom området.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

36. Centerpartiets förslag till mål och ägardirektiv för 2008-2010 för **AB Fortum Värme Holding** godkänns.

Mässfastigheter i Stockholm AB

Centerpartiets lämnar inget eget förslag inom området.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

37. Centerpartiets förslag till mål och ägardirektiv för 2008-2010 för **Mässfastigheter** godkänns.